

STS de 4 d'abril de 2018, recurs 2191/2016

No és accident de treball un accident vascular cerebral produït abans d'iniciar l'activitat laboral (accés al text de la sentència)

Una empleada, en intentar aixecar-se del llit, va notar pèrdua de força a les cames i dificultat per parlar, torçant-se-li la cara pel costat dret. **Es va incorporar al seu centre de treball, però va haver de tornar al seu domicili per descansar. En trobar-se molt pitjor va ser traslladada a l'hospital, on se li va diagnosticar una embòlia cerebral amb infart cerebral, iniciant la situació d'incapacitat temporal derivada de malaltia comuna.**

El TS descarta que es tracti d'un accident de treball, pels motius següents:

- Segons l'art. 156.1 LGSS es considera accident de treball una lesió corporal que el treballador pateixi per conseqüència del treball que executa per compte aliè. Dins del concepte de lesió s'inclouen no només els traumatismes sobtats i violents sinó també el dany que prové de determinades malalties, com ara processos d'actuació interna, sobtada o lenta que provinguin, es produeixin o tinguin el seu origen en el treball (STS de 27 de febrer de 2008). També és exigible, en major o menor mesura, que entre el treball i la lesió que pateixi el treballador sigui apreciable un nexa de causalitat. S'hi afirma, en aquest sentit, que no sempre el treball és la causa única i directa de l'accident; poden concórrer altres causes, però el nexa causal entre el treball i l'accident ha de concórrer en tot cas (STS de 20 de novembre de 2006).
- **L'art. 156 LGSS estableix una presumpció de laboralitat respecte d'aquells accidents que es produeixen en temps i lloc de treball**, de manera que, si concorre un fet lesiu durant aquest temps i lloc, s'imposa la conseqüència de considerar acreditada l'existència d'accident de treball. Cal, en tot cas, que es compleixin les dues exigències de temps i lloc en l'esdeveniment de l'accident, ja que si hi manca alguna d'elles no pot aplicar-se la presumpció. S'ha precisat que el terme "temps de treball" és el descrit a l'art. 34.5 ET i es refereix a la necessitat que l'empleat es trobi en el seu lloc de treball, en què es presumeix que ha estat realitzant algun tipus d'activitat o esforç -físic o intel·lectual- que determina una vinculació més senzilla de l'esdeveniment amb el treball i per això opera la presumpció.
- La situació contemplada és diferent a la d'altres sentències en les quals existeix un denominador comú, que aquí no concorre, consistent en què, en temps i lloc de treball, apareixen els episodis que acaben donant lloc a la situació incapacitant, amb independència que existissin símptomes anteriors. **En aquest cas l'episodi ocorre fora del lloc i temps de treball i la posterior reincorporació al centre de treball no afecta el curs o esdevenir de la malaltia, impeding tota causalitat entre treball i malaltia.**

Així, la STS de 8 de març de 2016, contempla un supòsit en què el treballador va patir un infart que va presentar símptomes en dies anteriors sense impedir-li anar a treballar. La situació es va desencadenar mentre el treballador estava en temps i lloc de treball, per la qual cosa es va aplicar la presumpció de laboralitat del sinistre en entendre que va aparèixer en lloc i temps de treball.

També la STS de 8 de desembre de 2013 va resoldre un cas en el qual un treballador que, després d'un procés d'incapacitat temporal per malaltia comuna, és donat d'alta mèdica amb proposta d'incapacitat permanent per cardiopatia isquèmica i altres malalties i després d'una nit en què va presentar episodi de dolor toràctic opressiu

entre altres símptomes, a les 7 hores i 45 minuts, quan estava treballant, apareix un quadre àlgid que fa que el metge de l'empresa el derivi a l'hospital. Allò que resulta rellevant no són els antecedents morbosos, sinó que l'episodi es va produir en el lloc de treball i mentre estava prestant serveis.

I en la STS de 10 de desembre de 2014, el treballador va patir una hemorràgia cerebral en la pausa de descans per menjar, quan prèviament, durant el temps i lloc de treball, s'hi havia sentit indisposat, comentant-li-ho als seus companys de treball. Es va aplicar la presumpció de lloc i temps de treball i no l'excloïen les malalties preexistents (malformació arterio-venosa).

- **En el supòsit analitzat els símptomes van aparèixer al domicili**, en el moment d'aixecar-se (pèrdua de força en les cames, dificultat per parlar...); **símptomes que ja havien d'haver provocat que la treballadora -metgessa- sospités d'un possible accident vascular i, per tant, que calia trucar en aquell moment a urgències**. Contràriament a això i **de manera imprudent es va incorporar al seu centre de treball, on no consta que realitzés cap treball**, tornant al seu domicili per trobar-se malament i trucant des d'allà al 061 que la va traslladar a un centre hospitalari on va ser diagnosticada d'embòlia cerebral.

Per tant, no es dedueix que hi concorregués cap dels elements que són imprescindibles per aplicar la presumpció de l'art. 156.3 LGSS: el lloc o temps de treball, doncs la malaltia va aparèixer de manera sobtada al seu domicili i la seva posterior incorporació al lloc de treball -que no a les tasques pròpies del seu treball- no va tenir a veure amb l'aparició d'una malaltia que ja s'havia manifestat. Tampoc cal apreciar, ja que no consta cap dada al respecte, que el treball exercit fos origen o causa de la malaltia, per la qual cosa no pot apreciar-se entre aquell i aquesta cap relació de causalitat. En definitiva, no estem davant un supòsit en el qual la malaltia s'hagi manifestat en lloc i temps de treball, amb independència que aquella tingués o no origen anterior. Estem en presència d'un supòsit en què l'aparició de la malaltia es produeix al domicili de la treballadora, la qual cosa impedeix de manera total i absoluta l'aplicació de la presumpció legal. Tampoc consta que la posterior reincorporació al centre de treball tingués cap incidència en l'origen de la malaltia ni, tampoc, en el seu desenvolupament posterior.